

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 9. lipnja 2022.
(OR. en)

10074/22

LIMITE

POLCOM 56
COEST 445
CODEC 886

Međuinstitucijski predmet:
2022/0188(COD)

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	9. lipnja 2022.
Za:	Glavno tajništvo Vijeća
Br. dok. Kom.:	COM(2022) 288 final
Predmet:	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o privremenim mjerama liberalizacije trgovine kojima se dopunjuju trgovinske povlastice koje se primjenjuju na moldavske proizvode na temelju Sporazuma o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Moldove, s druge strane

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2022) 288 final.

Priloženo: COM(2022) 288 final

Bruxelles, 9.6.2022.
COM(2022) 288 final

2022/0188 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o privremenim mjerama liberalizacije trgovine kojima se dopunjuju trgovinske povlastice koje se primjenjuju na moldavske proizvode na temelju Sporazuma o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Moldove, s druge strane

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Ničim izazvana i neopravdana vojna agresija Rusije na Ukrajinu koja traje od 24. veljače 2022. uvelike je narušila sposobnost Republike Moldove („Moldova”) da trguje s ostatkom svijeta, posebno zato što se izvoz Moldove oslanjao na provoz preko ukrajinskog državnog područja i na ukrajinsku infrastrukturu, koji su sada u velikoj mjeri nedostupni. Zbog tih teških okolnosti Moldova je od Unije zatražila da u najvećoj mogućoj mjeri ublaži uvjete kako bi joj omogućila da u Uniju preusmjeri dio trgovinske razmjene s ostatkom svijeta, čime bi se dodatno produbili trgovinski odnosi s Unijom i ojačalo gospodarstvo Moldove. U tu svrhu treba povećati stupanj liberalizacije tržišta, posebno za poljoprivredne proizvode koji podliježu godišnjim carinskim kvotama oslobođenima od carine iz Priloga XV.A Sporazumu o pridruživanju između EU-a i Republike Moldove (dalje u tekstu „Sporazum o pridruživanju”)¹ kojim se uspostavlja detaljno i sveobuhvatno područje slobodne trgovine („DCFTA”).

Stoga Komisija predlaže uredbu Europskog parlamenta i Vijeća kojom bi se uvele privremene mjere liberalizacije trgovine u obliku dodatnih bescarinskih kvota na neke poljoprivredne proizvode koji još uvijek podliježu carinskim kvotama koje bi se primjenjivale u razdoblju od jedne godine.

Na temelju Priloga XV.A Sporazumu o pridruživanju sedam poljoprivrednih proizvoda iz Moldove podliježe carinskim kvotama. To su rajčice, češnjak, stolno grožđe, jabuke, trešnje, šljive i sok od grožđa. Moldova je dva od tih proizvoda (šljive i stolno grožđe) izvozila u velikim količinama na tržišta trećih zemalja, posebno u Rusiju, Bjelarus i Ukrajinu. Kako bi se obujam prodaje koji je izvorno bio namijenjen tim tržištima prema potrebi privremeno preusmjerio u Uniju, primjereno je uvesti dodatne bescarinske kvote za te proizvode. Za ostale proizvode (rajčice, češnjak, jabuke, trešnje i sok od grožđa) nove kvote sastojale bi se od dodatne količine oslobođene od carine jednake onoj koja je predviđena Sporazumom o pridruživanju.

Tim će se privremenim i izvanrednim mjerama poduprijeti i poticati postojeći trgovinski tokovi iz Moldove u Uniju i poduprijeti gospodarstvo Moldove. To je u skladu s glavnim ciljevima Sporazuma o pridruživanju, a to su stvaranje uvjeta za pojačane gospodarske i trgovinske odnose koji doprinose postupnoj integraciji Moldove u unutarnje tržište EU-a i doprinos jačanju demokracije te političke, gospodarske i institucionalne stabilnosti u Moldovi.

Mjere liberalizacije trgovine predviđene ovim Prijedlogom uredbe poduzimaju se uz poštovanje obveze iz članka 2. Sporazuma o pridruživanju kojim su u Sporazum kao ključni elementi uključeni poštovanje demokratskih načela, ljudskih prava i temeljnih sloboda te suzbijanje širenja oružja za masovno uništenje, povezanih materijala i sredstava njihove isporuke. Osim toga, stranke se na temelju istog članka obvezuju na poštovanje općih načela, kao što su poštovanje načela vladavine prava i dobrog upravljanja, borba protiv korupcije,

¹ Sporazum o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Moldove, s druge strane (SL L 240, 30.8.2014., str. 4.) potpisan je 27. lipnja 2014. Sporazum o pridruživanju, uključujući detaljno i sveobuhvatno područje slobodne trgovine (DCFTA) privremeno se primjenjuje od 1. rujna 2014., a u potpunosti je na snazi od 1. srpnja 2016. nakon što su taj sporazum ratificirale sve države članice EU-a.

kriminalnih aktivnosti, organiziranih ili ostalih, uključujući aktivnosti transnacionalnog karaktera i terorizma, te poštovanje načela održivog razvoja i djelotvornog multilateralizma. Mjere liberalizacije trgovine ovisile bi o poštovanju tih ključnih elemenata i općih načela.

Nadalje, mjerama liberalizacije trgovine u ovom prijedlogu nastoji se osigurati, u skladu s člankom 207. stavkom 1. UFEU-a, da se zajednička trgovinska politika Unije vodi u kontekstu načela i ciljeva vanjskog djelovanja Unije iz članka 21. UEU-a.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Te bi mjere liberalizacije trgovine bile u skladu s provedbom Sporazuma, osobito s glavom V., kojom se uspostavlja DCFTA i u kojoj se utvrđuje da stranke postupno uspostavljaju područje slobodne trgovine tijekom prijelaznog razdoblja od najviše 10 godina počevši od stupanja na snagu tog sporazuma (članak 143. Sporazuma).

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Europska unija snažno je osudila agresiju Rusije na Ukrajinu te je poduzela značajne mjere potpore Moldovi u tim izvanrednim okolnostima, uključujući dodatnu humanitarnu i graničnu potporu, makrofinancijsku pomoć i mjere za olakšavanje trgovine u trenutačnim teškim okolnostima. Predložena bi uredba stoga bila u skladu s obvezom Unije iz članka 21. stavka 3. Ugovora o Europskoj uniji da osigura dosljednost među različitim područjima svojeg vanjskog djelovanja te s člankom 207. stavkom 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, kojim se utvrđuje da se zajednička trgovinska politika mora voditi u kontekstu načela i ciljeva vanjskog djelovanja Unije.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Pravna je osnova prijedloga članak 207. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

U skladu s člankom 3. stavkom 1. točkom (e) UFEU-a zajednička trgovinska politika definira se kao isključiva nadležnost Unije. Načelo supsidijarnosti stoga se ne primjenjuje.

- **Proporcionalnost**

Prijedlog je potreban kako bi se provela zajednička trgovinska politika i postigao cilj da se Moldovi ekonomski pomogne u sadašnjoj teškoj situaciji, među ostalim u području trgovine s Unijom.

- **Odabir instrumenta**

Prijedlog se temelji na članku 207. stavku 2. UFEU-a i obuhvaćen je područjem zajedničke trgovinske politike Unije.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- ***Ex post* evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Nije primjenjivo.

- **Savjetovanja s dionicima**

Nije primjenjivo.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Nije primjenjivo.

- **Procjena učinka**

S obzirom na krizno gospodarsko stanje u Moldovi, važno je da uredba što prije stupi na snagu. Stoga za predmetnu mjeru nije izvršena procjena učinka. Međutim, odredbe o trgovini i pitanjima povezanim s trgovinom u Sporazumu o pridruživanju bile su predmet procjene učinka na održivost koju je 2012. naručila i objavila Glavna uprava za trgovinu i čiji su rezultati uzeti u obzir u pregovaračkom postupku o DCFTA-i. Tom je studijom potvrđeno da bi provedba odredbi o trgovini i pitanjima povezanim s trgovinom imala povoljan gospodarski učinak na EU i Moldovu.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Mjerom se ne povećava regulatorno opterećenje poduzeća.

- **Temeljna prava**

Mjerama bi se poštovala temeljna načela jednaka onima sadržanima u Sporazumu o pridruživanju. Konkretno, u članku 2. Sporazuma o pridruživanju navodi se da je poštovanje demokratskih načela, ljudskih prava i temeljnih sloboda ključan element tog sporazuma.

Mjere bi bile u skladu i s Poveljom Europske unije o temeljnim pravima.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Prema procjeni na temelju uvoza iz Moldove u 2021. Europska unija imat će gubitak carinskih prihoda od oko 0,3 milijuna EUR godišnje. Stoga će učinak na vlastita sredstva EU-a biti vrlo ograničen.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

O kretanjima bilateralne trgovinske razmjene između EU-a i Moldove izvješćuje se na posebnim internetskim stranicama Europske komisije.

- **Dokumenti s objašnjenjima (za direktive)**

Nije primjenjivo.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

S obzirom na kriznu situaciju u Moldovi zbog invazije Rusije na Ukrajinu, cilj je mjere povećati trgovinske tokove iz Moldove odobravanjem dodatnog bescarinskog uvoza moldavskih poljoprivrednih proizvoda u Uniju. Mjere liberalizacije trgovine odobrile bi se u obliku dodatnih bescarinskih kvota za neke poljoprivredne proizvode na koje se i dalje primjenjuju carinske kvote.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o privremenim mjerama liberalizacije trgovine kojima se dopunjuju trgovinske povlastice koje se primjenjuju na moldavske proizvode na temelju Sporazuma o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Moldove, s druge strane

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 207. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom²,

budući da:

- (1) Sporazum o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Moldove („Moldova”), s druge strane³ („Sporazum o pridruživanju”), temelj je odnosa Unije i Republike Moldove. U skladu s Odlukom Vijeća 2014/492/EU⁴, glava V. Sporazuma o pridruživanju, koja se odnosi na trgovinu i pitanja povezana s trgovinom, privremeno se primjenjuje od 1. rujna 2014., a stupila je na snagu 1. srpnja 2016. nakon što su taj sporazum ratificirale sve države članice.
- (2) Sporazumom o pridruživanju stranke Sporazuma o pridruživanju („stranke”) izražavaju želju za ambicioznim i inovativnim jačanjem i širenjem odnosa te olakšavanjem i ostvarenjem postupne gospodarske integracije u skladu s pravima i obvezama koje proizlaze iz članstva stranaka u Svjetskoj trgovinskoj organizaciji.
- (3) Člankom 143. Sporazuma o pridruživanju predviđa se postupno uspostavljanje područja slobodne trgovine između stranaka u skladu s člankom XXIV. Općeg sporazuma o carinama i trgovini (GATT) iz 1994. („GATT iz 1994.”). U tu se svrhu člankom 147. Sporazuma o pridruživanju predviđa postupno ukidanje carina u skladu s rasporedima iz Sporazuma o pridruživanju i predviđa mogućnost ubrzavanja i širenja takvog ukidanja.
- (4) Ničim izazvan i neopravdan agresivni rat Rusije protiv Ukrajine koji traje od 24. veljače 2022. uvelike je narušio sposobnost Moldove da trguje s ostatkom svijeta, posebno zato što se izvoz Moldove oslanjao na provoz preko ukrajinskog državnog

² Stajalište Europskog parlamenta od ... (još nije objavljeno u Službenom listu) i Odluka Vijeća od ...

³ SL L 240, 30.8.2014., str. 4.

⁴ Odluka Vijeća 2014/492/EU od 16. lipnja 2014. o potpisivanju, u ime Europske unije, i privremenoj primjeni Sporazuma o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Moldove, s druge strane (SL L 260, 30.8.2014., str. 1.).

područja i na ukrajinsku infrastrukturu, koji su sada u velikoj mjeri nedostupni. Kako bi se ublažili negativni učinci na gospodarstvo Moldove, potrebno je ubrzati razvoj bližih gospodarskih odnosa Unije i Republike Moldove te pružiti hitnu potporu moldavskom gospodarstvu u tim kritičnim okolnostima. Stoga je potrebno i primjereno poticati trgovinske tokove Moldove uz pomoć privremenih mjera liberalizacije trgovine kojima se odobravaju dodatne bescarinske kvote za sedam poljoprivrednih proizvoda koji i dalje podliježu godišnjim carinskim kvotama oslobođenima od carine, što je u skladu s ubrzanjem ukidanja carina na trgovinu između Unije i Moldove.

- (5) U skladu s člankom 21. stavkom 3. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) Unija bi trebala osigurati dosljednost među različitim područjima svojeg vanjskog djelovanja. Na temelju članka 207. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) zajednička trgovinska politika trebala bi se voditi u kontekstu načela i ciljeva vanjskog djelovanja Unije.
- (6) Mjere liberalizacije trgovine utvrđene ovom Uredbom trebale bi biti u obliku privremenih dodatnih bescarinskih kvota za neke poljoprivredne proizvode na koje se i dalje primjenjuju carinske kvote. Unija će tim mjerama produbiti gospodarske odnose Moldove i Unije i privremeno pružiti odgovarajuću gospodarsku potporu Moldovi i pogođenim gospodarskim subjektima. Na temelju Priloga XV.A Sporazumu o pridruživanju sedam poljoprivrednih proizvoda iz Moldove podliježe carinskim kvotama. To su rajčice, češnjak, stolno grožđe, jabuke, trešnje, šljive i sok od grožđa. Moldova je dva od tih proizvoda (šljive i stolno grožđe) izvozila u velikim količinama na tržišta trećih zemalja, posebno u Rusiju, Bjelarus i Ukrajinu. Kako bi se obujam prodaje koji je izvorno bio namijenjen tim tržištima prema potrebi privremeno preusmjerio u Uniju, primjereno je uvesti dodatne bescarinske kvote za te proizvode. Za ostale proizvode (rajčice, češnjak, jabuke, trešnje i sok od grožđa) nove carinske kvote sastojale bi se od dodatne količine oslobođene od carine jednake onoj koja je predviđena Sporazumom o pridruživanju.
- (7) Kako bi se spriječile prijevare, pravo na trgovinske mjere utvrđene ovom Uredbom trebalo bi ovisiti o postupanju Moldove u skladu sa svim relevantnim uvjetima za stjecanje povlastica iz Sporazuma o pridruživanju, među ostalim s pravilima o podrijetlu predmetnih proizvoda i postupcima koji se na njih odnose, te o njezinu sudjelovanju u bliskoj administrativnoj suradnji s Unijom, kako je predviđeno Sporazumom o pridruživanju.
- (8) Moldova bi se trebala suzdržati od uvođenja novih carina ili davanja s istovrsnim učinkom i novih količinskih ograničenja ili mjera s istovrsnim učinkom na uvoz podrijetlom iz Unije i od povećanja postojećih carina ili davanja ili uvođenja bilo kakvih drugih ograničenja, osim ako je to jasno opravdano zbog rata. U slučaju da Moldova ne ispunjava bilo koji od tih uvjeta, Komisija bi trebala biti ovlaštena privremeno suspendirati sve trgovinske mjere utvrđene ovom Uredbom ili dio njih.
- (9) Člankom 2. Sporazuma o pridruživanju predviđeno je da su, među ostalim, poštovanje demokratskih načela, ljudskih prava i temeljnih sloboda te suzbijanje širenja oružja za masovno uništenje, povezanih materijala i sredstava za njihovu upotrebu ključni elementi Sporazuma o pridruživanju. Stranke se na temelju istog članka obvezuju na poštovanje sljedećih općih načela: poštovanje načela vladavine prava i dobrog upravljanja, borba protiv korupcije, kriminalnih aktivnosti, organiziranih ili ostalih, uključujući aktivnosti transnacionalnog karaktera i terorizma, te poštovanje načela održivog razvoja i djelotvornog multilateralizma. Primjereno je uvesti mogućnost

privremene suspenzije mjera liberalizacije trgovine predviđenih ovom Uredbom ako Moldova ne bude poštovala ključne elemente ili prethodno navedena opća načela iz Sporazuma o pridruživanju.

- (10) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti za privremeno suspendiranje mjera liberalizacije trgovine iz uvodne izjave 7. u slučajevima u kojima uvoz na temelju ove Uredbe ozbiljno utječe ili bi mogao ozbiljno utjecati na proizvođače iz Unije koji proizvode istovjetne ili izravno konkurentske proizvode. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća⁵.
- (11) Potrebno je propisati mogućnost da se, na temelju ispitnog postupka Komisije, suspendiraju mjere liberalizacije trgovine iz uvodne izjave 6. za jedan ili više proizvoda obuhvaćenih područjem primjene ove Uredbe koji uzrokuju ili bi mogli uzrokovati ozbiljne poteškoće proizvođačima iz Unije koji proizvode istovjetne ili izravno konkurentske proizvode.
- (12) Godišnje izvješće Komisije o provedbi detaljnog i sveobuhvatnog područja slobodne trgovine, koje je sastavni dio Sporazuma o pridruživanju, trebalo bi sadržavati detaljnu ocjenu provedbe trgovinskih mjera utvrđenih ovom Uredbom.
- (13) S obzirom na hitnost situacije uzrokovane agresivnim ratom Rusije protiv Ukrajine, smatra se primjerenim pozvati se na iznimku od roka od osam tjedana predviđenu u članku 4. Protokola br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenata u Europskoj uniji, priloženog UEU-u, UFEU-u i Ugovoru o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju.
- (14) S obzirom na krizno gospodarsko stanje u Moldovi, ova bi Uredba trebala stupiti na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Mjere liberalizacije trgovine

Uz carinske kvote oslobođene od carine iz Priloga XV.A Sporazumu o pridruživanju, poljoprivredni proizvodi navedeni u Prilogu ovoj Uredbi smiju se uvoziti u Uniju iz Republike Moldove u granicama Unijinih carinskih kvota oslobođenih od carine koje su utvrđene u tom prilogu. Carinskim kvotama oslobođenima od carine upravlja Komisija u skladu s člancima od 49. do 54. Provedbene uredbe (EU) 2015/2447⁶.

Članak 2.

Uvjeti za ostvarivanje prava na mjere liberalizacije trgovine

Mjere liberalizacije trgovine iz članka 1. podliježu sljedećim uvjetima:

⁵ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

⁶ Provedbena uredba Komisije (EU) 2015/2447 od 24. studenoga 2015. o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu određenih odredbi Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o Carinskom zakoniku Unije (SL L 343, 29.12.2015., str. 558.)

- (a) usklađenost s pravilima o podrijetlu proizvoda i postupcima koji se na njih odnose, kako je utvrđeno u Sporazumu o pridruživanju;
- (b) suzdržavanje Moldove od uvođenja novih carina ili davanja s istovrsnim učinkom i novih količinskih ograničenja ili mjera s istovrsnim učinkom na uvoz podrijetlom iz Unije i od povećanja postojećih carina ili davanja ili uvođenja bilo kakvih drugih ograničenja, što uključuje i diskriminirajuće unutarnje administrativne mjere, osim ako je to jasno opravdano zbog rata; i
- (c) poštovanje demokratskih načela, ljudskih prava i temeljnih sloboda u Moldovi, kao i suzbijanje širenja oružja za masovno uništenje, povezanih materijala i sredstava njihove isporuke, poštovanje načela vladavine prava i dobrog upravljanja, borba protiv korupcije, kriminalnih aktivnosti, organiziranih ili drugih, uključujući aktivnosti transnacionalnog karaktera i terorizma, te poštovanje načela održivog razvoja i djelotvornog multilateralizma kako je predviđeno u člancima 2., 9. i 16. Sporazuma o pridruživanju.

Članak 3.

Privremena suspenzija mjera

1. Ako Komisija ustanovi da postoji dovoljno dokaza da Moldova ne ispunjava uvjete utvrđene u članku 2., ona može donijeti provedbeni akt kojim se u potpunosti ili djelomično suspendiraju mjere liberalizacije trgovine iz ove Uredbe. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 5. stavka 2.
2. Ako država članica zatraži da Komisija suspendira bilo koju mjeru liberalizacije trgovine iz ove Uredbe zbog toga što Moldova ne ispunjava uvjete utvrđene u članku 2. točki (b), Komisija u roku od četiri mjeseca od tog zahtjeva daje obrazloženo mišljenje o utemeljenosti tvrdnje da Moldova ne ispunjava uvjete. Ako Komisija zaključi da je tvrdnja utemeljena, ona pokreće postupak iz stavka 1. ovog članka.

Članak 4.

Zaštitna klauzula

1. Ako se proizvod podrijetlom iz Moldove uvozi pod uvjetima koji uzrokuju ili mogu uzrokovati ozbiljne poteškoće proizvođačima iz Unije koji proizvode istovjetne ili izravno konkurentske proizvode, mjere liberalizacije trgovine iz članka 1. mogu se u svakom trenutku suspendirati za taj proizvod.
2. Komisija pomno prati učinak ove Uredbe, među ostalim na cijene na tržištu Unije, uzimajući u obzir informacije o izvozu, uvozu i proizvodnji u Uniji proizvoda na koje se primjenjuju mjere liberalizacije trgovine utvrđene ovom Uredbom.
3. Komisija u razumnom roku donosi odluku o pokretanju ispitnog postupka:
 - (a) na zahtjev države članice;
 - (b) na zahtjev pravne osobe ili udruženja koje nema pravnu osobnost, a djeluje u ime proizvođača iz Unije, što podrazumijeva sve ili većinu proizvođača iz Unije koji proizvode istovjetne ili izravno konkurentske proizvode; ili
 - (c) na inicijativu Komisije, ako je Komisiji očito da postoje dostatni dokazi *prima facie* o ozbiljnim poteškoćama proizvođača iz Unije koji proizvode istovjetne ili izravno konkurentske proizvode iz stavka 1.

Za potrebe ovog stavka, „većina proizvođača iz Unije koji proizvode istovjetne ili izravno konkurentne proizvode” znači proizvođači iz Unije čija ukupna proizvodnja čini više od 50 % ukupne proizvodnje u Uniji istovjetnih ili izravno konkurentskih proizvoda koje proizvodi dio industrije Unije koji je izrazio potporu ili protivljenje zahtjevu te najmanje 25 % ukupne proizvodnje istovjetnih ili izravno konkurentnih proizvoda koje proizvodi industrija Unije.

4. Ako Komisija odluči pokrenuti ispitni postupak, u *Službenom listu Europske unije* objavljuje obavijest o pokretanju ispitnog postupka. U obavijesti se daje sažetak primljenih informacija i navodi da je sve relevantne podatke potrebno poslati Komisiji. U njoj se navodi rok u kojem zainteresirane strane mogu dostaviti svoja stajališta. Taj rok ne smije biti dulji od četiri mjeseca od datuma objave obavijesti.
5. Komisija traži sve podatke koje smatra potrebnima, a primljene podatke može provjeriti s Moldovom ili bilo kojim drugim relevantnim izvorom. Komisiji u tome mogu pomoći službenici države članice na čijem se državnom području zatraži provjera, ako ta država članica zatraži takvu pomoć tih službenika.
6. Pri provjeri postojanja ozbiljnih poteškoća za proizvođače iz Unije koji proizvode istovjetne ili izravno konkurentne proizvode kako je navedeno u stavku 1. Komisija među ostalim uzima u obzir sljedeće čimbenike koji se odnose na proizvođače iz Unije ako su relevantne informacije dostupne:
 - tržišni udio,
 - proizvodnju,
 - zalihe,
 - proizvodni kapacitet,
 - iskorištenost kapaciteta,
 - zaposlenost,
 - uvoz,
 - cijene.
7. Ispitni postupak se mora dovršiti u roku od šest mjeseci od objave obavijesti iz stavka 4. ovog članka. U iznimnim okolnostima Komisija može provedbenim aktom donesenim u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 5. stavka 2. produljiti taj rok.
8. U roku od tri mjeseca od dovršetka ispitnog postupka Komisija odlučuje hoće li provedbenim aktom donesenim u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 5. stavka 2. suspendirati mjeru liberalizacije trgovine iz članka 1. za proizvod koji je predmet ispitnog postupka. Taj provedbeni akt stupa na snagu u roku od mjesec dana nakon objave. Suspenzija traje koliko je potrebno da se kompenzira pogoršanje gospodarske ili financijske situacije proizvođača iz Unije ili sve dok traje prijetnja od takvog pogoršanja. Ako je iz konačno utvrđenih činjenica vidljivo da nisu ispunjeni uvjeti iz stavka 1. ovog članka, Komisija donosi provedbeni akt o završetku ispitnog postupka i postupanja. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 5. stavka 2. ove Uredbe.
9. Ako je zbog izvanrednih okolnosti koje zahtijevaju hitno djelovanje nemoguće provesti ispitni postupak, Komisija može, nakon što obavijesti Odbor za carinski zakonik iz članka 5. stavka 1., poduzeti svaku nužnu preventivnu mjeru.

Članak 5.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže Odbor za carinski zakonik osnovan člankom 285. Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁷. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 6.

Ocjena provedbe mjera liberalizacije trgovine

Godišnje izvješće Komisije o provedbi detaljnog i sveobuhvatnog područja slobodne trgovine sadržava detaljnu ocjenu provedbe mjera liberalizacije trgovine iz ove Uredbe i uključuje, u mjeri u kojoj je to primjereno, ocjenu društvenog učinka tih mjera u Moldovi i u Uniji. Podaci o uvozu proizvoda iz članka 1. objavljuju se na internetskim stranicama Komisije.

Članak 7.

Prijelazna odredba

Mjere liberalizacije trgovine primjenjuju se na proizvode koji su na datum stupanja na snagu ove Uredbe pod carinskim nadzorom u Uniji, uz uvjet podnošenja zahtjeva u tu svrhu nadležnim carinskim tijelima Unije u roku od šest mjeseci od tog datuma.

Članak 8.

Stupanje na snagu i primjena

1. Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.
 2. Ova Uredba primjenjuje se do ... [godinu dana od stupanja na snagu ove Uredbe].
- Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament
Predsjednica

Za Vijeće
Predsjednik

⁷ Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije (SL L 269, 10.10.2013., str. 1.).

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ ZA PRIJEDLOGE S UČINKOM NA PRORAČUN OGRANIČENIM ISKLJUČIVO NA PRIHODOVNU STRANU

1. NASLOV PRIJEDLOGA:

Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o privremenim mjerama liberalizacije trgovine kojima se dopunjuju trgovinske povlastice koje se primjenjuju na moldavske proizvode na temelju Sporazuma o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Moldove, s druge strane

2. PRORAČUNSKE LINIJE:

poglavlje 12. članak 120.

Iznos predviđen u proračunu za 2022.: 17 912 606 159 EUR

3. FINANCIJSKI UČINAK

Prijedlog nema financijski učinak

Prijedlog nema financijski učinak na rashode, ali ima sljedeći financijski učinak na prihode:

Proračunska linija	Prihodi	Razdoblje: dio 2022. – dio 2023.* (u milijunima EUR, do jednog decimalnog mjesta)
Članak 120. poglavlje 12. ⁸	<i>Učinak na vlastita sredstva</i>	0,3
Ukupno		

* Jednogodišnje razdoblje od stupanja na snagu Uredbe

Izračuni se temelje na količinama proizvoda obuhvaćenih predloženom uredbom uvezenih u 2021. koje premašuju godišnju bescarinsku kvotu (tj. šljive).

Na temelju prethodno navedenih izračuna gubitak prihoda od tradicionalnih vlastitih sredstava iz ove Odluke procjenjuje se na 0,366 milijuna EUR (bruto iznos, uključujući troškove naplate) x 0,75 = 0,274 milijuna EUR za predmetno razdoblje.

4. MJERE ZA SPRJEČAVANJE PRIJEVARA

Kako bi se spriječile prijevare, pravo na trgovinske mjere utvrđene predloženom Uredbom trebalo bi ovisiti o postupanju Moldove u skladu sa svim relevantnim uvjetima za stjecanje

⁸ Kad je riječ o tradicionalnim vlastitim sredstvima (carine na poljoprivredne proizvode, pristojbe na šećer, carinske pristojbe) navedeni iznosi moraju biti neto iznosi, to jest bruto iznosi nakon odbitka od 25 % na ime troškova naplate.

povlastica iz Sporazuma o pridruživanju, među ostalim s pravilima o podrijetlu predmetnih proizvoda i postupcima koji se na njih odnose, te o njezinu sudjelovanju u bliskoj administrativnoj suradnji s Unijom, kako je predviđeno Sporazumom o pridruživanju.

